

Høringssvar fra Modum kommune og Krødsherad kommune Forslag til endringer i Lov om barneverntjenester av 17.juni 1992.

Bakgrunn:

Barne- og likestillingsdepartementet har i brev av 05.09.2012 sendt ut til høring 16 forslag til endringer i Lov om barnevern av 17. juni 1992 med senere endringer, samt forslag til endringer i finansieringsansvaret og endringer i den faglige samhandlingen mellom stat og kommune på barnevernområdet. Høringsfrist er satt til 12.11.2012.

Noen av forslagene omhandler endringer av finansieringsansvaret og endringer i den faglige samhandlingen mellom stat og kommune på barnevernområdet. Andre forslag omhandler endringer som styrker barns rettigheter og rettssikkerhet i barnevernet.

Sammendrag:

OPPGAVE OG FINANSIERINGSANSVARET:

1. Bedre samhandling mellom stat og kommune – endring av finansieringsform
2. Bedre faglig samhandling mellom stat og kommune
3. Barnevernlovens regler om organisering av statlig barnevernmyndighet
4. Barnevernlovens regulering av kommunens og statens økonomiske ansvar for barneverntiltak

STYRKET RETTSSIKKERHET FOR BARN I BARNEVERNET:

5. Lovfesting av krav til forsvarlighet i barnevernloven
6. Barns rett til medvirkning og barns mulighet til å ha en særskilt tillitsperson
7. Begrepsbruken i barnevernloven
8. Hjelpetiltak for barn og barnefamilier
9. Regulering av institusjoner med behandlingshjem
10. Forslag om styrking av barneverntjenestens oppfølging av barn under og etter varetekt og straffegjennomføring
11. Samvær med søsken etter omsorgsovertakelse
12. Barneverntjenestens ansvar for å følge opp barnet etter en omsorgsovertakelse
13. Tilsyn og kontroll med barn i fosterhjem
14. Endring av tilsynsforordningens krav til årlig systemrevisjon av barneverninstitusjoner
15. Tilsyn med statlige barneverntjenester
16. Presisering av barnevernloven § 8-4 om oppholdskommunens ansvar for å reise sak for fylkesnemnda
17. Beregning av plasseringstid ved vedtak etter barnevernloven § 4-24
18. Fristen for å bringe fylkesnemndas vedtak inn for domstolen

Dette høringsnotatet er omfattende og inneholder mange forslag til endringer. Modum kommune og Krødsherad kommune (heretter Modum og Krødsherad kommuner) vil fremme noen av forslagene til endring med en egen kommentar; pkt. 1, 2 og 4 under **Oppgave- og finansieringsansvaret**, og pkt. 15, 17 og 18 under **Styrket rettssikkerhet for barna i barnevernet**.

Kommentarer til utvalgte kapitler:

OPPGAVE- OG FINANSIERINGSANSVARET:

Endringene på dette området tar utgangspunkt i følgende målsettinger for barnevernet:

- ♦ Det enkelte barn skal motta riktig tjenestetilbud
- ♦ Ressursene i barnevernet skal anvendes på en effektiv måte slik at flest mulig barn får hjelp.

Her menes effektivitet i samfunnsøkonomisk forstand. Effektiv ressursutnyttelse handler derfor her om at ressursinnsatsen i barnevernet, så langt det lar seg gjøre, skal vurderes ut fra de totale kostnadene og gevinstene de ulike aktørene innenfor tjenesten og samfunnet har. Belastningen barnet opplever som følge av omsorgssvikt er eksempelvis en kostnad som skal regnes med, selv om denne typen kostnader ikke er lett å tallfeste.

1. Bedre samhandling mellom stat og kommune – endring av finansieringsform (kap. 8 i høringsnotatet)

Departementet foreslår at finansieringsordningen innrettes slik at kommunene betaler en tilnærmet lik prosentandel av de ulike tiltakenes faktiske kostnader. Det foreslås en gradvis økning av egenandelen for institusjonsplasser. Eksempelvis til 30 eller 45 %, det vil si 800 000-1 200 000,- per år. Det foreslås interkommunale ordninger for å håndtere de økonomiske belastningene enkelt saker vil medføre for småkommuner.

Forslaget om endringer i betalingsordningen er begrunnet med at en overføring av midler fra Bufetat til kommunene betyr et større kommunalt ansvar, både faglig og økonomisk. Kommunen vil bli mer kostnadsbevisste, og dermed vil risikoen for kostnadsvekst i barnevernet bli mindre.

Kommentarer til forslaget:

Det mest konkrete forslaget til endring i dagens ansvarsdeling er nettopp forslaget om å heve den kommunale egenandelen til 30 %, alternativt 45 %, og å overføre tilsvarende beløp fra den statlige rammen i statsbudsjettet til kommunesektoren, via rammeoverføringen til kommunene. Modum og Krødsherad kommuner er i prinsippet enig i at en riktig vei å gå er å styrke kommunens rolle som bestiller og å gi kommunen økt handlingsrom for alternative tiltak. Vi mener likevel at dette ikke skal innebære økning i egenandelen på nåværende tidspunkt. Endringen i betalingsform må utredes bedre og mulige konsekvenser for kommunen drøftes. Før dette er gjennomført må dagens ordning fortsette- og pst satsen ikke overstige 15pst. Modum og Krødsherad kommuner har inngått kommunesamarbeid om barneverntjenesten, dette innebærer allikevel ikke at kommunene bærer kostnader for hverandre for hjelpe og/ eller omsorgstiltak til barn. Departementets forslag om at interkommunalt samarbeid skal bidra til at små kommuner vil kunne håndtere svært kostnadskrevende institusjonsplassering er ikke i tråd med virkeligheten i kommune Norge og anses å være et urealistisk løsningsforslag.

Allerede har mange uttalt seg skeptisk til forslaget om å øke kommunens egenandel. Dette skyldes også måten forslaget er begrunnet i notatet. Argumentasjonen i høringssaken går på at kommunene velger institusjon av «bekvemmelighetshensyn». På s. 33 heter det om dagens tilstand: «en overføring av barn kan være lønnsomt for kommune – fordi staten vil ta en del av kostnadene». Modum og Krødsherad kommuner mener det ikke er noe i evalueringene som bekrefter en slik antakelse, heller motsatt. Faktum er at kommunenes bruk av institusjoner har gått ned hvert år fra 2007. Fra 2010 til 2011 er nedgangen nesten 7 pst, til tross for en økning i barn i barnevernet. Denne holdningen som her gjenspeiles: kommunene tar ikke nok

økonomisk ansvar, er svært uheldig og forsterker bare et allerede anstrengt forhold mellom stat og kommune.

Faktum er at institusjonsplass søkes om dersom det er vurdert at barnet ikke vil kunne behandles/hjelpes godt nok innenfor rammene i et fosterhjem. Erfaringer mange kommuner gjør seg i tillegg, er at institusjonsbruken også henger sammen med mangel på egnede alternativer fra Bufetat sin side. Etter loven er det Bufetat som har ansvaret for plasseringsalternativer overfor kommunene, og så lenge gode alternativer til institusjoner mangler (herunder mangel på fosterhjem), har kommunene ikke reelle valgmuligheter. Problemstillingen er særlig aktuell i akuttsituasjoner.

Modum og Krødsherad kommuner vil videre understreke at det må være en overordnet målsetting at tiltakskjeden uansett betalingsordning, skal ha forsvarlig kvalitet og være geografisk spredt. Bufetat sin bistandsplikt må i tillegg tydeliggjøres med klare tidsfrister.

Forslaget om at staten videre skal ha myndighet til å velge institusjon for barna, og at kommunen skal være forpliktet til å legge frem statens forslag for fylkesnemnda vil være en uheldig og feil utvikling. For det første vil det kunne frata Fylkesnemnda den myndighet de har i dag til å vedta den institusjonen som kan gi ungdommen best behandling, ved at de kun får et forslag å forholde seg til. Fylkesnemnda er den rettsinstansen som kan pålegge tvangstiltak, og da må de også kunne velge det tiltaket som er faglig best egnet. For det andre vil det være en fare for at økonomiske hensyn kan få stor kraft dersom Bufetat skal få myndighet til å gjøre dette valget, jfr erfaringene kommunene sitter med i dag. Erfaringen i dag er at Bufetat argumenterer for institusjonsplasseringer ut i fra at det er ledige plasser på "statlige lister" altså statlig eide barneverninstitusjoner og selv om dette tiltaket ikke dekker barnets behov må kommunen godta det tilbudet som gis av Bufetat. Samme argumentasjon gis av Bufetat til ungdommer og foreldre, hvor de økonomiske aspektene ved valg av institusjon tillegges stor vekt. Dette er per i dag en svært uheldig situasjon og vil med endringene i høringsforslaget gjøre situasjonen ytterligere tilspisset med tanke på brukermedvirkning, samt samarbeid mellom stat og kommune. Når statlig barnevern ikke klarer å levere gode, differensierte tjenester, får kommunen problemer med å ivareta sitt totalansvar for barna. Det tredje argumentet er at kommunene kjenner barna best og det bør veie tyngst i valget av institusjon. Per i dag er det Bufetat som kjenner institusjonene best, men det er enkelt å gjøre noe med. Institusjonstilbudet kan kommuniseres åpent til kommunene, ved for eksempel presentasjon på internettsider som enkelt kan endres når det kommer ny informasjon. Det eksisterer i dag en elektronisk bestillingsløsning for institusjonsplasser internt i Bufetat. Denne kan kommunene gis adgang til, og slik få oversikt over hvor det finnes ledige plasser.

Modum og Krødsherad kommuner er innforstått med at fosterhjemtjenesten generelt ikke er til diskusjon i denne høringsrunden, men vil framholde at dagens ordning med refusjon for utgifter til kommunale fosterhjem bør avvikles og at disse midlene overføres kommunene direkte. På denne måten vil kommunen selv kunne bestemme hvilke forsterkningstiltak som er best egnet i det enkelte tilfelle. Dagens ordning er tung å administrere og fører til mange fortolkningsproblemer. Det er en forutsetning, dersom endring, at både forsterkningstiltak og administrasjonskostnader overføres i sin helhet kommunen. Det vil være naturlig at KS har en sentral rolle i å kostnadsberegne de økonomiske konsekvenser av forslaget.

De statlige fosterhjemmene er heller ikke evaluert i notatet. Det er problematisk for kommunen at disse har bedre lønns- og arbeidsvilkår enn kommunale fosterhjem. Det har en

prisdrivende effekt på fosterhjem generelt som ikke er ønskelig, og som går i kommunale fosterhjems disfavør. Modum og Krødsherad kommune mener at ordningen med statlige fosterhjem må evalueres, og i den forbindelse vurderes om skal avvikles i sin nåværende form. Utgangspunktet for statlige fosterhjem var at dette skulle være hjem som kunne mestre utfordringen det er å romme barn med store og sammensatte problemer. Det er ikke rekruttert nok statlige fosterhjem til denne gruppe barn. Realiteten i dag er at de kommunale fosterhjemmene har de samme oppgavene (utfordringene) i hverdagen, men med dårligere betingelser.

De barna som har store behandlingsbehov har ofte også behov for bistand fra psykisk helsevern og rusomsorg. Bufetat bør videreutvikle sine behandlingsinstitusjoner slik at det blir mer samarbeid med disse tjenestene i Helseforetakene, noe som vil gi disse barna og ungdommene mer helhetlig hjelp og behandling, på en mer effektiv måte.

Hjemmebaserte tiltak er et kommunalt ansvar, og det er rimelig at ressursene også ligger der. Kommunen kan da selv velge om man skal etablere egne tiltak, eller kjøpe av staten, eller av andre tilbydere. Fagteam og regionkontor bruker i dag mye ressurser på administrasjon, rådgivning og fagutvikling knyttet til de hjemmebaserte tiltakene. Det må skje en reell ressursforskyvning til kommunene, både av midlene som i dag brukes på statlige hjemmebaserte tiltak, og midler som brukes til administrasjon og tiltaksutvikling.

2. Bedre faglig samhandling mellom stat og kommune (kap. 9 i høringsnotatet)

Dette kapitlet i høringsnotatet inneholder en rekke drøftinger og forslag som til dels er motstridende. Det er å håpe at stortingsmeldingen blir tydeligere slik at det kan bli klart hva departementet forslår.

Departementet foreslår at staten avvikler sine ulovfestede oppgaver som har hatt som intensjon å bidra til et likeverdig kommunalt barneverntilbud. Dette gjelder faglig råd-, og veiledning i enkeltsaker, utredningsbistand, samt ordningen med refusjon av utgifter til hjelpetiltak. I stedet foreslås det at statens arbeid for å bidra til et likeverdig kommunalt tilbud over hele landet foregår i form av generell faglig utvikling, som i utarbeidelse av felles standarder og veiledning på hva som er god saksbehandling og kvalitet i det kommunale barnevernet. I tillegg skal staten gi opplæring i kartleggingsmetodikk, utredningsmaler etc.

Departementet ønsker å slå fast at utredninger er et kommunalt ansvar, og at Bufetat derfor ikke bør bistå kommunene. Bufetat skal likevel kunne etterspørre ytterligere utredning fra kommunenes side, som ledd i den faglige dialogen. Departementet foreslår i tillegg at statlig barnevern gis en forskriftshjemmel til å pålegge kommunene å utrede barnet på en bedre måte. Høringsutkastet sier lite om hvordan staten tenker seg å organisere – å skille på – rollen som tjenesteleverandør for kommunene og rollen som fagutvikler for kommunebarnevernet.

Barnevernloven § 2-3 nytt siste ledd skal lyde:

Departementet kan gi nærmere forskrifter om samhandlingen mellom stat og kommune ved plassering av barn utenfor hjemmet

Kommentarer til forslaget:

Modum og Krødsherad kommuner anser det som problematisk at Bufetat fortsatt skal inneha en dobbeltrolle som både tjenesteleverandør og som fagutvikler for kommunene. Kommunen vil i stedet foreslå at Bufetat rendyrker rollen som tjenesteleverandør (kjøp av institusjonsplasser og rekruttering av fosterhjem) og at fagutviklingen overføres til en nøytral

instans. Et eksempel på en nøytral instans kan være de regionale utviklingsentre, som i noen regioner er sammenslått med andre tilgrensende fagutviklingsmiljøer.

Høringsnotatet bærer til tider preg av, på tross av uttalte målsettinger om det motsatte, troen på at staten kan være en kvalitetsgarantist for det kommunale barnevernet. Dette mener kommunen er urealistisk og det kompliserer kommunenes muligheter til å lage et godt barnevern. Modum og Krødsherad kommuner har ikke hatt utredningsbistand fra Bufetat, og intensjonen om at fagteamene særskilt skulle bistå og kvalitetssikre små kommuner har ikke vært utøvd i praksis. Det er avgjørende for et kvalitativt godt kommunalt barnevern at det er tilstrekkelig ressurser og at fagkompetansen hører til i kommunen. Satsningen på kommunalt barnevern med stillingsressurser og kompetanseheving er etter vår vurdering rett vei å gå.

Departementet viser til retningslinjer for fagteam som grunnlag for deres virksomhet. Kritikken fra kommunene har vært og er at nettopp dette dokumentet de seinere år har vært utgangspunktet for en praksis som er i strid med den ansvarsdeling som departementet nå sier skal legges til grunn. Det framstår som uforståelig når departementet (s. 59) ikke ser at en avvikling av Bufetats ulovfestede rolle med veiledning i enkeltsaker ikke får ressursmessige konsekvenser og antyder heller at en styrking av den generelle faglige rollen tilsier en styrking av etaten (s.59).

Modum og Krødsherad kommuner er faglig sterkt uenig i og avviser forslaget om å gi Fagteam en forskriftsmessig rett til å kreve tilleggsutredning av barnet før plassering. Domstolene avgjør om saker er godt nok utredet. Dagens problemer i samhandlingen handler delvis om at Bufetat overprøver kommunenes vurderinger, selv om de ut fra loven i dag ikke har dette mandatet. Vi mener at eventuelle avklaringer om mer utredning for å øke treffsikkerheten på type tiltak, må skje i dialog mellom kommune og stat. Kommunen må uansett beholde avgjørelsesmyndigheten hos seg.

Det har siden Bufetat ble opprettet vært praktisert at fagteamrådgiverne får kompetanseheving i nye metoder, som de skal implementere i kommunene. Metodene som her refereres til er både veiledningsmetoder som gis som frivillige hjelpetiltak og kartleggingsverktøy i forbindelse med plasseringer. En direkte overføring av mer kompetansemidler til kommunene ville gitt raskere og rimeligere kompetanseheving, enn hva praksis er i dag. At fagteamrådgivere først skal bli opplært i metodebruken, for så å gi opplæringen videre til det kommunale barnevernet, er unødvendig ressurskrevende på alle plan. Praksisen er til hinder for riktig hjelp til rett tid.

3. Barnevernlovens regulering av kommunens og statens økonomiske ansvar for barneverntiltak (kap. 11 i høringsnotatet)

Hovedprinsippene for det økonomiske mellomværendet mellom statlig og kommunalt barnevern er regulert i barnevernloven §§ 9-4 og 9-5. Departementet foreslår en presisering av de to lovbestemmelsene. Endringene i §§ 9-4 og 9-5 vil i seg selv ikke endre statens og kommunenes økonomiske forpliktelser etter barnevernloven.

Departementet foreslår også en ny forskriftshjemmel i § 9-4. I forslaget er det tydeliggjort at denne hjemmelen også kan anvendes til å presisere rammene for statens betalingsansvar etter første ledd. Dette vil åpne for en presisering i forskrift av hvilke forutsetninger som må være oppfylt for at statens betalingsansvar for bl.a. institusjonsplasser skal utløses.

Barnevernloven § 9-4 skal lyde:

§ 9-4. *Barne-, ungdoms- og familieetatens økonomiske ansvar for tiltak etter loven*

Barne-, ungdoms- og familieetaten skal dekke den del av kommunens utgifter til fosterhjem, institusjon og sentre for foreldre og barn som overstiger det kommunen plikter å betale etter satser fastsatt av departementet. Barne-, ungdoms- og familieetatens økonomiske ansvar gjelder for barn under 20 år.

Departementet kan gi forskrift om betalingsordningen, herunder forskrift som fastsetter nærmere rammer for statens betalingsansvar.

Barnevernloven § 9-5 skal lyde:

§ 9-5. *Kommunens økonomiske ansvar ved bruk av statlige tiltak*

Ved bruk av institusjon og sentre for foreldre og barn kan Barne-, ungdoms- og familieetaten kreve kommunen for egenbetaling for oppholdsutgifter etter satser som fastsettes av departementet. Egenbetalingen skal ytes av den kommunen som har søkt om inntak for et barn i tiltaket.

Departementet kan gi forskrift om egenbetalingen.

Kommentarer til forslaget:

Ytterligere ett forslag om avgrensning av kommunens handlingsrom er følgende: I forslaget til ny § 9-4 heter det (s 67): «*Departementet kan gi forskrift om betalingsordningen, herunder forskrift som fastsetter nærmere rammer for statens betalingsansvar*». Dette forslaget er ikke begrunnet. En forskriftshjemmel som skal presisere forutsetninger for statens betalingsansvar vil kunne sette kommunens vurderinger til side. En slik forskriftshjemmel for overstyring av kommunen kan ikke Krødsherad og Modum kommuner akseptere. En kan heller ikke se at det foreligger faglige begrunnelser for en slik forskriftshjemmel.

Modum og Krødsherad kommuner leser de ulike delforslagene slik at kommunens påståtte økte styringsrett avgrenses av at Bufetat kan overprøve vurderinger, hindre fylkesnemnda i å foreta en fullstendig vurdering og i siste instans ved at Bufetat kan gis adgang til å nekte å dekke den statlige andelen av utgiftene. Samlet sett er det vanskelig å se hvordan den uttalte målsetting av økt makt til kommunene- via et slikt forslag, vil kunne praktiseres.

STYRKET RETTSSIKKERHET FOR BARN I BARNEVERNET:

4. Tilsyn med statlige barneverntjenester (kap. 22 i høringsnotatet)

For å styrke utsatte barns rettssikkerhet og å bedre kvaliteten på tjenestetilbudet foreslår departementet å utvide dagens tilsynshjemler til også å omfatte tiltak og tjenester som ytes av det statlige barnevernet. Dette innebærer at tilsynet vil omfatte hele tiltakskjeden i barnevernet. På denne måten gis tilsynsmyndigheten mulighet til å undersøke alle relevante myndigheter og ansvarliggjøre rett nivå der lovbrudd avdekkes.

Etter departementets oppfatning vil en løsning der tilsynsmyndigheten har hjemmel til å konstatere avvik, men ikke til å vedta sanksjoner, være mest hensiktsmessig. Departementet legger til grunn at dersom tilsynet konstaterer regelbrudd i statlig barnevern, vil overordnet nivå, i siste instans departementet, gi instruks, slik at praksis blir i samsvar med regelverket. Samtidig inngår sanksjonshjemler vanligvis i tilsynsmyndighetens kompetanse. Hjemlene eksisterer for tilsyn med det kommunale barnevernet og ved institusjonstilsynet. Dette kan tale for at tilsynsmyndighetene gis adgang til å pålegge retting også ved avvik i det øvrige statlige barnevernet. Departementet vil i denne omgang ikke fremme noe endelig forslag på

spørsmålet om tilsynsmyndigheten skal gis hjemmel til å pålegge retting mv. når det føres tilsyn med tjenester og tiltak som Bufetat har ansvar for.

Barnevernloven § 2-3 b skal lyde:

§ 2-3b. Statlig tilsyn på barnevernområdet

Statens helsetilsyn har det overordnede faglige tilsyn med barnevernvirksomheten i de enkelte kommuner, *med* institusjoner, sentre for foreldre og barn og omsorgssentre *for mindreårige samt med statlige tjenester og tiltak etter denne loven*. Statens helsetilsyn skal utøve myndighet i samsvar med det som er bestemt i barnevernloven og forskrifter til denne.

Fylkesmannen skal føre tilsyn med lovligheten av kommunens oppfyllelse av plikter etter barnevernloven kap. 1 til 9. Reglene i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) kapittel 10A gjelder for denne tilsynsvirksomheten.

Fylkesmannen skal også føre tilsyn med institusjoner og sentre for foreldre og barn etter kapittel 5 og omsorgssentre for mindreårige etter kapittel 5A.

Fylkesmannen kan videre føre tilsyn med lovligheten av statlige tjenester og tiltak etter denne loven.

Tilsynsansvaret etter de foregående ledd omfatter også private som utfører tjenester etter denne loven.

Kommentarer til forslaget:

Modum og Krødsherad kommuner er positive til forslaget om at Fylkesmannen kan føre tilsyn med hele barnevernet. Men man undrer seg over hvorfor departementet har valgt å bruke *kan* og ikke *skal* i § 2-3 b) fjerde ledd. Den nye bestemmelsen i barnevernlovens § 2-3 b, 4. ledd (s.131) må lyde: *Fylkesmannen **skal** videre føre tilsyn med lovligheten av statlige tjenester og tiltak etter denne loven.* (Vår uthevelse)

Modum og Krødsherad kommuner anser det ikke som problematisk om tilsynsmyndigheten gis adgang til å pålegge retting også ved avvik i det øvrige statlige barnevernet. Sanksjonshjemler inngår vanligvis i tilsynsmyndighetens kompetanse, også overfor andre statlige virksomheter.

5. Beregning av plasseringstid ved vedtak etter barnevernloven § 4-24 (kap. 24 i høringsnotatet)

Departementet foreslår at det skal fremgå av § 4-25 annet ledd nytt fjerde punktum at plasseringstiden etter det midlertidige vedtaket skal inngå i den totale plasseringstiden som gjelder for vedtak etter § 4-24 første og annet ledd.

Barnevernloven § 4-25 annet ledd skal lyde:

Et vedtak etter § 4-24 første og annet ledd skal treffes av fylkesnemnda etter reglene i kapittel 7. Midlertidig vedtak kan treffes av barnevernadministrasjonens leder og av påtalemyndigheten. § 4-6 annet, fjerde og femte ledd gjelder tilsvarende. *Plasseringstiden etter det midlertidige vedtaket skal inngå i den totale plasseringstiden som gjelder for vedtak etter § 4-24 første og annet ledd.*

Kommentarer til forslaget:

Modum og Krødsherad kommuner er positiv til at plasseringstid som følge av vedtak etter

§ 4-24 klargjøres. Man er imidlertid uenig i at plasseringstiden etter midlertidige vedtak skal medregnes i den totale plasseringstiden. Ungdom som har så alvorlige problemer som beskrevet i § 4-24 har behov for langvarig behandling, ofte utover et år. I plassering på midlertidig vedtak er ungdommen sjelden mottakelig for behandling. Dette vil korte ned den reelle behandlingstiden. Dersom akutt-plasseringstiden trekkes fra kan perioden med behandling bli for kort til å få effekt, avhengig av Fylkesnemndenes saksbehandlingstid. Modum og Krødsherad kommuner anbefaler derfor motsatt løsning; at plasseringstiden etter det midlertidige vedtaket *ikke* skal inngå i den totale plasseringstiden som gjelder for vedtak etter § 4-24 første og annet ledd.

Modum og Krødsherad kommuner kan være enig i forslaget om endring av § 4-25 under forutsetning av at beramningstid ikke overstiger 6 uker og at Bufetat stiller med tiltak i riktig tid. Dette i henhold til vårt forslag om fastsette tidsfrister for Bufetat til å gi tilsagn om egnet institusjon/ behandlingstilbud. Dersom en ungdom er plassert i midlertidig tiltak uten behandlingsinnhold i 6 mnd før innflytting i egnet tiltak er det faglig uforsvarlig.

Modum og Krødsherad kommuner har ikke innvendinger til forslaget om raskere ankebehandling. Men vi er uforstående til at det ikke er drøftet forslag til berammingsfrist for fylkesnemnda. Barnevernlovens § 7-14 bestemmelse om berammingsfrist fortrinnsvis innen 4 uker er per i dag en sovende bestemmelse som ikke praktiseres pga blant annet kapasitetsproblemer i Fylkesnemndene jfr. årsmeldingene fra Fylkesnemndene. Dette er et mye større rettssikkerhetsproblem for de barn som lever i omsorgssvikt eller i en uforutsigbar/ uavklart situasjon. Lang beramningstid vil også øke faren for akutt-plasseringer i påvente av rettslig behandling.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser

Modum og Krødsherad kommuner vil peke på at det er gjennomgående tendens i notatet at forslag (med ett unntak: kapittel 3-20) vurderes ikke å ha bemanningsmessige konsekvenser for kommunene, mens det flere steder åpnes opp for at det må foretas styrking i de statlige tjenestene. Dette er en vanlig tendens når det gjelder lovendringer. Særlig framstår argumentasjonen i forhold til styrking av Bufetat (s. 59) og spesifikk styrking av fylkesmannsembetene (s. 120) som underlig. Departementet foreslår jo nettopp ikke å overføre tilsynsansvaret for fosterhjem til fylkesmannsembetene.

Modum og Krødsherad kommuner vil peke på at flere av forslagene (for eksempel 3-17, 3-18 og 3-19) har kostnadskonsekvenser for kommunene. Særlig er det kritikkverdig at det i forbindelse med forslaget om å innskjerpe kommunenes plikt til oppfølging av barn etter plassering ikke drøftes ressursmangel som den sentrale årsaken til at dette ikke fungerer godt nok i dag.

7. Avsluttende konklusjon

Ved lanseringen av høringsnotatet er det fra departementets side gitt uttrykk for en målsetning om at kommunens rolle i barnevernet skal styrkes og statens rolle avgrenses. Det er en utviklingsretning Modum og Krødsherad kommuner støtter fullt ut. Vår oppfatning er at det vil gi et kvalitetsmessig bedre og mer effektivt barnevern. Det er dessverre for få konkrete endringer i notatet som understøtter denne målsetningen, noe som fort kan resultere i at forholdet mellom stat og kommune fortsatt vil forringe nettopp kvalitet og effektivitet. Helhetlig sett ser det ut til at høringsnotatet i for liten grad har inntatt erfaringene og de forslagene som er fremkommet i de utredninger som er foretatt de siste årene. Intensjonen i høringsnotatet er tilstede, men konklusjonene går i motsatt retning særlig hva gjelder ansvars

–og oppgave fordeling mellom stat og kommune. Flere av utredningene tar for seg nettopp den byråkratiseringen som samhandlingen mellom kommune og stat medfører, og det tenkes her spesielt på fagteamene sin rolle. Modum og Krødsherad kommuner ønsker en gradvis forskyvning av ressurser til kommunene, slik at kommunene blir robuste og i stand til å løse oppgavene selv, i nærhet og i samarbeid med barn og deres familier.